

RICHTLIJNEN COLLECTIE IN DE KINDEROPVANG

Samenstelling

Een goede collectie is aantrekkelijk, actueel en gevarieerd. Een frisse, goedverzorgde collectie met een ruim aanbod van boeken (richtlijn vijf titels per kind) nodigt uit tot gebruik. Een goede collectie biedt ook materialen zoals 'knieboeken', prentenboeken in extra groot formaat of kamishibai. Verder biedt een goede collectie digitale materialen: geanimeerde prentenboeken, voorleesfilmpjes en luisterboeken. De grootte van het kindcentrum, aanwezigheid van horizontale of verticale groepen, het aantal kinderen en budget bepalen grotendeels de inventarislijst.

Fysieke collectie

Kies voor kinderen van 0-4 jaar een verzameling boeken die bestaat uit:

- versjesboeken, bed-bad-boxboekjes en een bundel wiegeliedjes en bakerrijmpjes;
- aanwijs- en benoemboeken, meestal voor de wat jongere kinderen, maar soms ook kijk- of zoekboeken met veel details voor de wat oudere kinderen;
- een paar prentenboeken om naar te kijken met een plaat per pagina, een paar met simpele verhaaltjes over dingen dicht bij huis of over emoties;
- voor oudere peuters: een paar boeken met avontuur en fantasie, en voorlees-prentenboeken met een verhaaltje;
- voor de bijna kleuters: een of meer echte voorleesboeken, liefst met illustraties;
- een of meer informatieve of instructieve boeken; eenvoudig en met grote afbeeldingen voor de kleintjes, gedetailleerder voor oudere kinderen.

Een goede collectie bevat boeken met een aantal basisthema's: er moeten voldoende prenten(boeken) aanwezig zijn die over belangrijke gebeurtenissen in het leven van kleintjes gaan, zoals afscheid nemen (de dood van een huisdier, van opa of oma), verhuizen, bezoek aan de dokter, jarig zijn. Ook gedichtenbundels, voorleesbundels, rijmpjes, versjes, verhalen over bijvoorbeeld Sinterklaas en kerst en andere jaarfeesten horen aanwezig te zijn. Denk ook aan de klassiekers die hun kracht hebben bewezen. De klassiekers met bekende boekfiguren als Dikkie Dik, Kikker, Dribbel en Muis mogen beslist niet ontbreken.

De samenstelling van de groepen is bepalend voor de samenstelling van de collectie. Elke leeftijdsfase vraagt om een eigen soort boeken, bijvoorbeeld stoffen boekjes, versjes, aanwijsboeken, prentenboeken of voorleesboeken.

Omvang collectie

Kinderen van 0-4 jaar zijn gemiddeld twee dagen per week aanwezig. Meerdere (groepen) kinderen kunnen dus gebruik maken van dezelfde collectie. Voor het gewenste aantal boeken kun je uitgaan van de helft van het aantal kinderen.

Op een babygroep zijn een paar boekjes per kind genoeg. Voor een groep 3- à 4-jarigen zijn meer titels nodig. Het benodigde aantal boeken per kind hangt dus af van de samenstelling van de groep.

Aantal boeken per kind:

Minimaal	3	Baby's 0-1 jaar		
Voldoende	5	Baby's 0-1 jaar	Dreumesen 1-2 jaar	
Optimaal	8	Baby's 0-1 jaar	Dreumesen 1-2 jaar	Peuters 3-4 jaar

Eén versjesbundel per groep zou je in ieder geval moeten hebben; verder van elke voor die groep geschikte soort boeken minimaal twee exemplaren. Een basiscollectie voor een gemiddelde groepsgrootte in de kinderopvang telt zeker twintig boeken.

Boekjes naar diverse leeftijden:

Boeken	Baby's 0-1 jaar	Dreumesen 1-2 jaar	Peuters 2-4 jaar	Kleuters 4-6 jaar
Bundels versjes, wiegeliedjes, Bakkerijmpjes	*	*	*	*
Bed-bad- boxboekjes	*	*		
Aanwijs- en benoemboeken	*	*	*	*
Prentenboeken: heel kleine verhalen, een plaat per pagina		*	*	*
Prentenboeken: verhalen dicht bij huis			*	*
Prentenboeken over jou en mij: emoties			*	*

Prentenboeken op verkenning: avontuur en fantasie				*
Voorleesboeken met heel korte verhalen en illustraties			*	*
Voorleesboeken met geïllustreerde verhalen				*

Schema op basis van Laten we gaan voorlezen! van Margriet Chorus en Irma van Velzen (SWP, 2023).

Digitale collectie

Digitale boeken krijgen steeds meer een rol in de kinderopvang. Jonge kinderen die het Nederlands nog niet beheersen kunnen hier veel baat bij hebben, als aanvulling op het fysieke prentenboek. Ze gaan door de herhaling het boek nog beter begrijpen en versterken daarmee hun woordenschat. De beweging in het digitale boek en bijvoorbeeld muziek ondersteunen daarbij. Daarnaast zijn digitale boeken aan te raden voor meertalige gezinnen, voor gezinnen waarvan je weet dat er nooit wordt voorgelezen of waarvan de ouders laagtaalvaardig zijn.

Digitale prentenboeken

Bereslim biedt een Basispakket kinderopvang 2-4 jaar met digitale prentenboeken tegen een goedkopere prijs dan het kinderopvangpakket 2-7 jaar, waarin ook spellen en lesbrieven zijn opgenomen. Daarnaast kan je met een individueel jeugdbibliotheekabonnement gratis de digitale prentenboeken bekijken via Jeugdbibliotheek.nl.

Voorleesfilmpjes

De Voorleeshoek / The readingcorner heeft een uitgebreid aanbod van voorleesfilmpjes waarin het prentenboek wordt voorgelezen aan de hand van de prenten in combinatie met passende muziek. Er is keuze in het Nederlands, Engels, Marokkaans, Pools, Spaans, Syrisch en Turks. De (meertalige) voorleesfilmpjes zijn ook gratis te bekijken met een jeugdbibliotheekabonnement via de [Jeugdbibliotheek](http://Jeugdbibliotheek.nl).

Luisterboeken

Luisterboeken vormen een mooie aanvulling op het fysieke boekenaanbod. Behalve dat ook het luisteren naar verhalen hun taalontwikkeling ten goede komt, stimuleert het gebruik van luisterboeken om kinderen zelfstandig bezig te laten zijn. Bovendien kunnen ze er fijn bij tot rust kunnen komen.

Boekentips en vindplaatsen

- [Boekstart.nl](https://www.boekstart.nl) met maandelijks een Boekentip voor baby's, dreumesen, peuters en kleuters.
- [De BoekStart-app](#) (gratis downloadbaar via de Appstore of Google Play) geeft boeken- en voorleestips.
- [BoekStartfolder Voorlezen met digitale media](#) met vindplaatsen via websites.
- [De online Mediagids](#) van Mediasmarties beoordeelt media met en zonder scherm voor jonge kinderen.
- De Prentenboekenadvieslijst van De Voorleesvogel (ook los te gebruiken) met boeken voor (laagtaalvaardige) peuters van 2 tot 4 jaar. Zie [boekstartpro.nl pagina Kinderopvang](https://www.boekstartpro.nl/pagina/Kinderopvang).
- [Jeugdbibliotheek.nl](https://www.jeugbibliotheek.nl), ook voor digitale prentenboeken, voorleesfilmpjes en luisterboeken.